

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-12/65
Urbroj: 50301-25/14-19-5
Zagreb, 3. listopada 2019.

Hs**NF*014-01/19-01/03*50-19-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	03-10-2019	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
014-01/19-01/03	65	
Prezidencij. broj	Pril.	Vrij.
50-19-04	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zaključka o ponovnom prebrojavanju potpisa birača i njihove vjerodostojnosti iz Zahtjeva za raspisivanje državnog referenduma građanske inicijative "Narod odlučuje" o promjeni izbornog zakonodavstva, kao i građanske inicijative "Istina o Istanbulskoj" (predlagatelj: Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 014-01/19-01/03, urbroja: 65-19-03, od 4. rujna 2019. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zaključka o ponovnom prebrojavanju potpisa birača i njihove vjerodostojnosti iz Zahtjeva za raspisivanje državnog referenduma građanske inicijative "Narod odlučuje" o promjeni izbornog zakonodavstva, kao i građanske inicijative "Istina o Istanbulskoj" (predlagatelj: Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskom saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zaključka o ponovnom prebrojavanju potpisa birača i njihove vjerodostojnosti iz Zahtjeva za raspisivanje državnog referenduma građanske inicijative "Narod odlučuje" o promjeni izbornog zakonodavstva, kao i građanske inicijative "Istina o Istanbulskoj" (u daljnjem tekstu: Prijedlog zaključka), koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru (u daljnjem tekstu: predlagatelj), aktom od 3. rujna 2019. godine, iz sljedećih razloga:

Točkom I. Prijedloga zaključka zahtjeva se ponovno prebrojavanje potpisa birača i njihove vjerodostojnosti iz Zahtjeva za raspisivanje državnog referenduma građanske inicijative „Narod odlučuje“ o promjeni izbornog zakonodavstva, kao i građanske inicijative „Istina o Istanbulskoj“. Nadalje, točkom II. Prijedloga zaključka traži se da se za provedbu zahtjeva iz točke I. Zaključka zaduži Državni zavod za statistiku.

U obrazloženju Prijedloga zaključka predlagatelj uspoređuje rezultate provjere broja i vjerodostojnosti potpisa birača iz Zahtjeva za raspisivanje državnog referenduma o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o mirovinskom osiguranju Građanske inicijative „67 je previše“ (u daljnjem tekstu: Zahtjev „67 je previše“) s rezultatima provjere broja i vjerodostojnosti potpisa birača iz Zahtjeva za raspisivanje državnog referenduma Građanske inicijative „Istina o Istanbulskoj“, Građanske inicijative „Narod odlučuje“ o izmjeni članka 72. Ustava Republike Hrvatske te Građanske inicijative „Narod odlučuje“ o dopuni Ustava Republike Hrvatske člankom 72.a te razliku u broju nevažećih potpisa objašnjava provjerom i utvrđivanjem potpisa birača iz Zahtjeva „67 je previše“ od strane Državnog zavoda za statistiku „U postupku provjere broja i vjerodostojnosti potpisa građana Državni zavod za statistiku je metodom statističkog uzorka utvrdio da je svega 4,93% potpisa nevažeće što je gotovo dvostrukom manje nego što je od strane Ministarstva uprave i APIS-a utvrđenog kod kontrole broja i vjerodostojnosti potpisa vezanih uz zahtjev za raspisivanje državnog referenduma građanske inicijative „Narod odlučuje“ o promjeni izbornog zakonodavstva, kao i građanske inicijative „Istina o Istanbulskoj“... U svezi točke II. Zaključka predlaže se da Državni zavod za statistiku provede postupak provjere broja i vjerodostojnosti potpisa birača, a sukladno činjenici da je provjeru broja i vjerodostojnosti potpisa birača kod inicijative „67 je previše“ radilo upravo navedeno tijelo a sukladno zaključku Vlade Republike Hrvatske, od 24. srpnja 2019. godine.“.

Iz navedenog teksta obrazloženja Prijedloga zaključka, te točke II. Prijedloga zaključka proizlazi da je predlagatelj iz Izvješća o provedenoj provjeri broja i vjerodostojnosti potpisa birača te zakonitosti postupka prikupljanja potpisa birača iz Zahtjeva za raspisivanje državnog referenduma Građanske inicijative „67 je previše“ o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o mirovinskom osiguranju (u daljnjem tekstu: Izvješće), koje je Vlada Republike Hrvatske prihvatila na sjednici održanoj 29. kolovoza 2019. godine, zaključio da je Državni zavod za statistiku provjeravao i utvrdio broj nevažećih potpisa birača iz Zahtjeva „67 je previše“. Iako je sasvim nejasno kako je do takvog zaključka došlo, s obzirom na jasan i nedvosmislen sadržaj Izvješća, u nastavku se prenosi dio Izvješća vezan uz zaduženja Ministarstva uprave, Državnog zavoda za statistiku i društva APIS IT d.o.o. radi otklanjanja nejasnoća:

„U skladu s točkom 2. Zaključka Ministarstvo uprave je utvrdilo da 65 kutija sadrži 9.007 potpisnih lista s potpisima 745.486 birača.

U skladu s točkom 3. Zaključka Državni zavod za statistiku utvrdio je, statističkom metodom slučajnog uzorka, uzorak od 599 potpisnih lista iz kojih će se provjeriti potpisi birača usporedbom podataka unesenih u potpisnu listu s podacima u registru birača. Državni zavod za statistiku naznačio je serijske brojeve potpisnih lista iz svake pojedine kutije iz kojih se imaju provjeriti potpisi.

Prema odabiru Državnog zavoda za statistiku Ministarstvo uprave izdvojilo je naznačene potpisne liste i predalo ih 19. kolovoza 2019. godine Izvršitelju obrade podataka tvrtki APIS IT d.o.o. (u daljnjem tekstu: Izvršitelj) na provjeru.

...

Nakon izvršene provjere Izvršitelj je 26. kolovoza 2019. godine dostavio Ministarstvu uprave Izvješće prema kojemu je uneseno 51.156 potpisa birača, od toga je 47.488 ispravno/prihvaćeno, a 3.668 neispravno/nije prihvaćeno.

...
Izvješće Izvršitelja Ministarstvo uprave je dostavilo 26. kolovoza 2019. godine Državnom zavodu za statistiku radi procjene ukupnog broja i broja vjerodostojnosti potpisa birača. ...

Slijedom navedenoga Državni zavod za statistiku je utvrdio da je, temeljem provjere 49.952 potpisa birača, procjena broja vjerodostojnih potpisa birača: 708.713.“.

Imajući u vidu Zaključak Vlade Republike Hrvatske od 24. srpnja 2019. godine i Izvješće sasvim je jasno da je Državni zavod za statistiku odredio veličinu uzorka na temelju podataka dostavljenih od strane Ministarstva uprave u obliku tabličnog prikaza o broju kutija, broju potpisnih lista te broju potpisa, te procijenio broj vjerodostojnih potpisa birača na temelju Izvješća Izvršitelja. Drugim riječima, Državni zavod za statistiku ni u jednom dijelu postupka provjere nije došao u dodir s potpisnim listama u fizičkom smislu, a kamo li da je neposredno vršio provjeru broja i vjerodostojnosti potpisa birača niti je to ikad ranije Državni zavod za statistiku radio kad se primjenjivala metoda statističkog uzorka, a na što se predlagatelj upućuje na prethodna izvješća o provjeri broja i vjerodostojnosti potpisa birača. Izvršitelj je, sukladno dosadašnjoj praksi i po istim kriterijima, vršio provjeru broja i vjerodostojnosti potpisa birača iz Zahtjeva „67 je previše“ temeljem ugovora sklopljenog između APIS IT d.o.o. i Ministarstva uprave, kao što je vršio provjeru broja i vjerodostojnosti birača iz zahtjeva „Narod odlučuje“ i „Istina o Istanbulskoj“. Jedina razlika je što su se kod zahtjeva „Narod odlučuje“ i „Istina o Istanbulskoj“ provjeravali svi potpisi birača, a kod Zahtjeva „67 je previše“ uzorak potpisa birača.

Naime, provjera potpisa birača statističkom metodom slučajnog uzorka može biti pouzdana samo u slučaju kad broj prikupljenih potpisa birača značajno premašuje broj potrebnih potpisa birača za raspasivanje referendumu. S obzirom da su predstavnici Organizacijskog odbora „67 je previše“ naveli da su prikupili gotovo dvostruko više od potrebnog broja potpisa birača za raspisivanje referendumu, a vodeći se načelom ekonomičnosti, prilikom provjere broja i vjerodostojnosti potpisa birača iz Zahtjeva „67 je previše“ primijenjena je statistička metoda slučajnog uzorka. Vezano uz navedeno, Vlada Republike Hrvatske napominje da je Građanska inicijativa „67 je previše“ predala gotovo dvostruko više potpisa Hrvatskome saboru od građanskih inicijativa „Narod odlučuje“ ili „Istina o Istanbulskoj“.

Ne dovodeći ni na koji način u sumnju vjerodostojnost i točnost utvrđenih rezultata provjere broja i vjerodostojnosti potpisa birača iz zahtjeva „Narod odlučuje“ i „Istina o Istanbulskoj“, u nastavku se primjera radi ukazuje i na dosadašnja odstupanja u broju nevažećih potpisa. Tako je Građanska inicijativa „U ime obitelji“ iz Zahtjeva za raspisivanje referendumu o ustavnoj definiciji braka na uzorku od 22.322 potpisa birača imala 10,38 % nevažećih. Građanska inicijativa „Narod odlučuje“ prilikom provjere svih potpisa birača iz Zahtjeva o izmjeni članka 72. Ustava Republike Hrvatske imala je 9,91 % nevažećih. Građanska inicijativa „Stožer za obranu hrvatskog Vukovara“ na uzorku od 40.118 potpisa birača imala je 3,75 % nevažećih, a provjerom svih potpisa birača iz Zahtjeva o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o radu, s Konačnim prijedlogom zakona utvrđeno je 11,40 % nevažećih.

Vezano uz transparentnost provjere potpisa birača iz zahtjeva „Narod odlučuje“ i „Istina o Istanbulskoj“, Vlada Republike Hrvatske napominje da je predstavnicima građanskih

inicijativa, kao i ostaloj zainteresiranoj javnosti bio omogućen uvid u potpise koji su prema Izvješću o provjeri broja i vjerodostojnosti potpisa birača te zakonitosti postupka prikupljanja potpisa birača iz zahtjeva za raspisivanje državnog referenduma Građanske inicijative „Narod odlučuje“ o izmjeni članka 72. Ustava Republike Hrvatske i „Narod odlučuje“ o dopuni Ustava Republike Hrvatske člankom 72.a te Građanske inicijative „Istina o Istanbulskoj“ proglašeni neispravnim, odnosno nevažećim.

U odnosu na navode prema kojima predlagatelj smatra da je Ustavni sud bio dužan utvrditi da ne postoji dovoljan broj valjanih potpisa birača, Vlada Republike Hrvatske predlagatelja upućuje na relevantne dijelove Rješenja Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-VIIR-3260/2018, od 18. prosinca 2018. godine.

Slijedom svega navedenoga, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zaključka.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ivana Malenicu, ministra uprave, te Josipu Rimac, Katicu Prpić i Darka Nekića, državne tajnike u Ministarstvu uprave.

PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković